

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут високих технологій Кафедра супрамолекулярної хімії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Хімія та наноматеріали» для здобувачів наукового ступеня доктор філософії

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітньо-наукова програма
вид дисципліни

10 Природничі науки
102 Хімія
третій освітньо-науковий
«Хімія»
вибіркова

Форма навчання - очна, заочна
Навчальний рік - 2017/2018
Курс - 2, півріччя - 2
Кількість кредитів ECTS - 4
Мова викладання, навчання
та оцінювання - українська
Форма заключного контролю - іспит

Викладачі:

Гринь Світлана Валеріївна, кандидат хімічних наук, асистент кафедри супрамолекулярної хімії

Пролонговано: на 2018/2019 н.р. Гринь С.В. (Жолетський Д.) «30» 08 2018 р. стор 11
на 2019/2020 н.р. Гринь С.В. (Гусіньчук Н.) «07» 03 2019 р. стор 14

КИЇВ – 2017

Розробник:

Гринь Світлана Валеріївна, кандидат хімічних наук, асистент кафедри супрамолекулярної хімії

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри супрамолекулярної хімії
_____ І.В. Комаров

Протокол № 1 від «30» серпня 2017 р.

Схвалено науково-методичною комісією інституту високих технологій

Протокол № 1 від «29» 08 2017р.

Голова науково-методичної комісії

О.К. Колежук

«29» 08 2017 року.

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з методами одержання, будовою, властивостями та практичним застосуванням наноматеріалів різних типів (наноструктуровані вуглецеві матеріали, метали, напівпровідники, оксиди, композитні матеріали), що необхідні для каталізу, медичної хімії, приладобудування, електроніки та енергетики.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Хімія та наноматеріали» є частиною вибіркового блоку дисциплін та базується на циклі дисциплін професійної та практичної підготовки бакалавра та магістра, а саме: “Неорганічна хімія”, “Нові функціональні матеріали”, “Фізична та колоїдна хімія” або аналогічних курсів.

Попередні вимоги:

аспірант повинен знати: курси загальної та неорганічної хімії, будови органічних та неорганічних сполук, загальні характеристики наноматеріалів, методи дослідження будови речовин та матеріалів на рівні випускника магістратури Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

аспірант повинен вміти: проводити загальні математичні обчислення, використовувати знання основних законів та принципів хімії для аналізу існуючих технологічних підходів до отримання наноматеріалів різних класів, прогнозувати та пояснювати їх фізико-хімічні властивості на рівні випускника магістратури Київського національного університету імені Тараса Шевченка, самостійно працювати з науковою літературою, в т.ч. англійською літературою..

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Хімія та наноматеріали») належить до переліку дисциплін вільного вибору аспірантів. Вона забезпечує поглиблене знайомство аспірантів методами синтезу, характеристики та застосування наноматеріалів в сучасній науці. Заняття проводяться у форматі лекцій, за тематикою яких студентам даються завдання для самостійного опрацювання. Результати роботи студентів перевіряють у формі написання модульних контрольних робіт та обговорення результатів самостійної роботи на семінарських заняттях.

4. Завдання (навчальні цілі):

1. Ознайомлення з новими досягненнями у галузі хімії наноматеріалів. Концепціями їх синтезу та можливостями застосування.
2. Навчити аналізувати основні напрямки у розвитку наноматеріалів, розвивати логічне та аналітичне мислення аспірантів, .
3. Створити та актуалізувати системні знання з хімії наноматеріалів у аспірантів.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1, знати; 2, вміти; 3, комунікація; 4, автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	аспірант повинен знати:	лекційні заняття	письмові модульні контрольні роботи, оцінювання виконання завдань для самостійної роботи	до 45
1.1	Основні теоретичні та експериментальні відомості з хімії наноматеріалів.	<i>лекція</i>		
2	аспірант повинен вміти:	практичні заняття	письмові модульні контрольні роботи, оцінювання виконання	до 45

			завдань для самостійної роботи	
2.1	Здійснювати пошук інформації, самостійно розбиратися у сучасних публікаціях у провідних фахових виданнях.	=//=	=//=	
2.2	Інтерпретувати дані досліджень матеріалів фізичними та хімічними методами			
2.3.	Аналізувати методи одержання матеріалів та пропонувати власні схеми виходячи з поставленого завдання.			
3	Комунікація	лекційні заняття,		до 5
3.1	Здатність презентувати результати аналізу наукової літератури, аргументовно викладати власну точку на наукову проблему			
4	автономність та відповідальність	лекційні заняття	письмові модульні контрольні роботи, оцінювання виконання завдань для самостійної роботи	до 5
4.1	самостійність у навчанні та/або професійній діяльності			

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
	Програмні результати навчання (назва)					
ПРН1.1 Володіти учасними передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі хімії та суміжних галузей знань;	+	+				
ПРН1.2 Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукових шкіл та фундаментальних праць у галузі дослідження	+	+				
ПРН 2.1 Формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя		+		+		
ПРН 2.4 Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції. .			+	+	+	
ПРН 2.7 Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.		+		+		+
ПРН 2.9 Уміння визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.	+	+		+		
ПРН 3.3 Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах.		+	+		+	
ПРН 3.5 Уміння використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел		+	+		+	

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання аспірантів: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами написання письмових контрольних робіт і за результатами виконання самостійних завдань. Вклад результатів навчання у підсумкову оцінку, за умови їх опанування на належному рівні наступний:

- результати навчання 1.1 – 1.9 [знання] до 45 %;
- результат навчання 2.1 – 2.3 [вміння] – до 45%;
- результат навчання 3.1 [комунікація] – до 5%;
- результат навчання 4.1 [автономність та відповідальність] – до 5%;

Форми оцінювання аспірантів:

- **семестрове оцінювання:** контроль здійснюється за таким принципом. Навчальний семестр має 3 змістовні модулі. Після завершення № 3 проводиться письмова модульна контрольна робота. Обов'язковим для допуску до іспиту є: написання модульної контрольної роботи з кількістю балів не менше 12 та виступу з доповіддю на семінарі.
- **підсумкове оцінювання (у формі іспиту):** форма іспиту – письмово-усна. Екзаменаційний білет складається із 4 питань, питання оцінюються по 10 балів. Всього за іспиті можна отримати від 0 до 40 балів. Умовою досягнення позитивної оцінки за дисципліну є отримання не менш ніж 60 балів, оцінка за іспит не може бути меншою **24 балів**.
- **умови допуску до підсумкового іспиту:** умовою допуску до іспиту є отримання аспірантом сумарно не менше, ніж *критично-розрахунковий мінімум 36 балів* за семестр. Аспіранти, які протягом семестру сумарно набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум **36 балів**, для одержання допуску до іспиту обов'язково повинні написати додаткову контрольну роботу.

У випадку відсутності аспіранта з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті”

7.2. Організація оцінювання;

Оцінювання за формами контролю:

	ЗМ	
	<i>Min. – балів</i>	<i>Max. – балів</i>
Модульна контрольна робота	12	20
Виступ на семінарі	15	25
Виконання аспірантами самостійних робіт	9	15

Орієнтований графік оцінювання:

	<i>Орієнтовний період для здійснення відповідної форми оцінювання</i>
Модульна контрольна робота 1	травень
Виступ на семінарі	травень
Виконання аспірантами самостійних робіт	березень - червень
Добір балів/додаткова контрольна робота та/або доскладання домашніх завдань	червень
Іспит	червень

Розрахунок балів, які аспірант отримує при успішній здачі заліку:

	Змістовий модуль	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка (за національною шкалою) / National grade	Рівень досягнень, % / Marks, %
Відмінно / Excellent	90-100%
Добре / Good	75-89%
Задовільно / Satisfactory	60-74%
Незадовільно / Fail	0-59%

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	У тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	ЗМ1. Основні поняття хімії наноматеріалів. Класифікація, розмірні ефекти.	2		12
2	ЗМ1. Загальні методи одержання наноматеріалів та методи їх дослідження	2	2	12
3	ЗМ2. Наноматеріали на основі вуглецю. Нанотрубки, графен та графеноксид.	2		10
4	ЗМ2. Квантові вуглецеві точки. Карбід кремнію та нітрид вуглецю.	2		10
5	ЗМ2. Напівпровідникові матеріали III-IV, II-VI. Методи одержання та застосування.	2		10
6	ЗМ3. Кремнеземні наноматеріали та їх застосування в хроматографії та каталізі.	2	2	10
7	ЗМ3. Хімія нанорозмірних оксидів елементів III-IV груп (TiO ₂ , SnO ₂ , Al ₂ O ₃ , ZrO ₂ та інші).	2		12
8	ЗМ3. Кристалічні оксидні матеріали (цеоліти та гібридні матеріали)	2		10
9	ЗМ3. Композитні матеріали та частинки «core-shell» (ядро-оболонка).	2	2	10
	ЗАГАЛОМ	18	6	96

Загальний обсяг **120** год., в тому числі:

Лекцій – **18**- год.

Практичні заняття – **6** год.

Консультації – **2** год.

Самостійна робота - **96** год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Springer Handbook of Nanotechnologies (4th Edition); Ed.D. Bhusham, DOI 10.1007/978-3-662-54357-3, Springer-Verlag GmbH Germany.– 2017.

2. Г.Б. Сергеев, Нанохимия, «изд-во МГУ» .– 2003.

3. С.В. Волков, Є.П. Ковальчук, В.М. Огенко, О.В. Решетняк, Нанохімія, наносистеми, наноматеріали, «Наукова думка» .– 2008

Журнали:

4. Metrology and Standardization for Nanotechnology, ed.E.Mansfield, Wiley VCH.– 2017.

5. Encyclopedia of Nanoscience and Nanotechnology (in 10 Vol.). H.S. Nalva (ed.).- ASP. – 2004.

6. Nanomaterials Chemistry: Recent Developments and New Directions. C.N.R. Rao, A. Muller and A.K. Cheetham (Eds.). Wiley. – 2007.

7. Nanoscale materials in chemistry. K.J. Klabunde (Ed.). - Wiley. – 2001

8. B.D. Fahlman, Materials Chemistry, Springer. – 2007.

Додаткові:

Журнали: ACS nano, Nanoletters, Chemistry of Materials, Advanced Functional Materials, Journal of physical Chemistry B, Chemical Communications.